

РЕЦЕНЗИЯ

от

проф. Гургана Георгиева Петрова, дм***катедра по Сестрински грижи, Факултет обществено здраве, Медицински университет – Пловдив***

Член на научно жури, определено със заповед на Ректора на МУ-Варна „Проф. д-р Параскев Стоянов“ № Р-109-60/27.01.2026г. на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „ДОКТОР“;

Тема: ДИГИТАЛНА И Е-HEALTH ГРАМОТНОСТ В ОБУЧЕНИЕТО НА БЪЛГАРСКИТЕ МЕДИЦИНСКИ СЕСТРИ;

Автор: *Нели Диянова Петрова* - докторант в редовна форма на обучение към катедра „Социална медицина и организация на здравеопазването“, Факултет по обществено здравеопазване, МУ – Варна „проф. д-р Параскев Стоянов“;

Професионално направление: 7.4. Обществено здраве;

Докторска програма: „Управление на общественото здраве“;

Форма на докторантурата: Докторант в редовна форма на обучение;

Научен ръководител: проф. Искра Славчева Мирчева, дм

I. Общо представяне на процедурата и докторанта:

На основание Заповед на Ректора на МУ-Варна „проф. д-р Параскев Стоянов“, Протокол № 1/ 02. 02. 2026г. съм определена да изготвя **рецензия (на български и английски език)** по процедура за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“ с кандидат ***Нели Диянова Петрова***.

Представеният ми за изготвяне на рецензия, комплект материали на хартиен и електронен носител е в съответствие със Закона за развитие на академичния състав и Правилника за развитие на академичния състав в МУ – Варна „Проф. д-р. Параскев Стоянов“ последна актуализация Протокол №35 от 09. 02. 2026г., Раздел IV. Условия и ред за придобиване на ОНС „Доктор“, Приложения 1 и 2 и включва следните документи:

- Заповед на Ректора на МУ – Варна „Проф. д-р Параскев Стоянов“ за назначаване на научно жури в състав от 5 хабилитирани лица;
- Заявление до ректора за разкриване на процедура по защита;

- Автобиография, подписана от докторанта;
- Копие от диплома за завършено висше образование на образователно квалификационна степен Магистър;
- Заповед за зачисляване;
- Протоколи от проведени изпити за докторантски минимум -по специалност и по чужд език;
- Протокол от катедрен съвет с положително решение за готовността за защита;
- Заповед за отчисляване с право на защита;
- Декларация за оригиналност;
- Списък с публикациите, свързани с темата на дисертационния труд с подпис на докторанта;
- Ксерокопие на публикациите, свързани с темата на дисертационния труд;
- Декларация за достоверност на представените документи;
- Декларация за регистрация на профили в научни бази данни;
- Справка за сходство от програма за проверка на подобност от отдел „Издателска дейност“ на МУ-Варна „Проф. д-р Параскев Стоянов“
- Справка за наличие на актуален профил, с пълен списък на научните публикации в Google Scholar и ORCID, издадена от библиотеката на МУ-Варна „Проф. д-р Параскев Стоянов“ ;
- Свидетелство за придобита специалност;
- автореферат на Български и Английски език –оформен съгласно изискванията;
- дисертационен труд;

Преподавател Нели Диянова Петрова - докторант в редовна форма на обучение към катедра „Социална медицина и организация на здравеопазването“, Факултет по обществено здравеопазване, МУ – Варна „Проф. д-р Параскев Стоянов“ е отчислена със Заповед на Ректора на МУ-Варна „Проф. д-р Параскев Стоянов“ - Заповед № Р-109-60/27. 01. 2026г.

Бих искала да отбележа, че представената ми документация на хартиен и електронен носител е *прилежно и добре подредена и създава пълна представа за кандидата.*

Докторантът представя *2 пълно текстови научни публикации*, публикувани в списание *Варненски медицински форум*. Списанието е включено в Националния референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране, издание на МУ-Варна. *Добро впечатление създава, това че на всички публикации, докторантът е самостоятелен автор*, това от своя страна е гаранция за реалния принос в написването на всяка една от представените научни публикации по темата на дисертационния труд.

II. Кратки биографични данни за докторанта:

Преподавател Нели Диянова Петрова - докторант в редовна форма на обучение към катедра „Социална медицина и организация на здравеопазването“, Факултет по обществено здравеопазване, МУ – Варна „Проф. д-р Параскев Стоянов“ е родена в гр. Варна. През 2007г. придобива образователно-квалификационна степен „Бакалавър“ по „Стопанско управление“, към Варненски свободен университет „Черноризец Храбър-Варна“. През 2009г. придобива образователно-квалификационна степен „Магистър“ по специалност „Обществено здравеопазване“. От 2016г. придобива специалност и е специалист по „Медицинска информатика и здравен мениджмънт“.

Академичният си път започва като хоноруван асистент през зимен семестър на учебната 2019/2020г. в катедра „Социална медицина и организация на здравеопазването“ Факултет по обществено здравеопазване, МУ – Варна „Проф. д-р Параскев Стоянов“, по-късно след спечелен конкурс е назначена като редовен асистент в катедра „Медицинска апаратура, електронни и информационни технологии в здравеопазването“. През 2021г. е определена за ръководител на първи курс по специалност „Биомедицинска техника и технологии“ - редовна и задочна форма на обучение. След спечелен конкурс е зачислена в докторантура (редовна форма на обучение) към катедра „Социална медицина и организация на здравеопазването“, Факултет по обществено здравеопазване, МУ – Варна „Проф. д-р Параскев Стоянов“.

От 2025г. е назначена като преподавател в катедра „Медицинска апаратура, електронни и информационни технологии в здравеопазването“ на същия факултет.

Актуалност на тематиката и познаване на проблема

Дисертационният труд е оформен в увод и три глави, заключение, изводи, приноси, препоръки, библиография, приложения и въпросници. Изложен общо на 149 страници и е онагледен с 40 таблици и 79 фигури. Към него са представени 3 приложения.

Темата, която докторант **Нели Диянова Петрова** е избрала е изключително актуална. Много добрата ѝ образователна и педагогическа подготовка, позволява да проведе, задълбочено изследване на дигиталната и e-health грамотност в обучението на Българските медицински сестри. Авторът показва добра осведоменост по разглеждания проблем, а също и по граничните му области. В предложения труд цитира общо 228 литературни източника, всички на латиница. 17,5% от тях са публикувани през последните 5 години.

Увод – *добро впечатление създава* това, че докторантът умело ни въвежда към разглеждания проблем като описва причините за избора на тази тема, приносят както и нейното значение. Въведението е в рамките на една страница.

Литературният обзор е разработен в 23 страници, оформен и структуриран добре. От литературният обзор проличава не само много добрата информираност на докторанта, но и точност и адекватност към разглежданата проблематика. *Добро впечатление създава*, това

че авторът разяснява терминологично-понятийния апарат. Докторантът разглежда същността и значението на модерното понятие e-Health, на новото понятие дигитална грамотност и конкретизира информационната грамотност, свързана със здравето и дигитализацията. Последователно се спира на решаването на проблеми с помощта на цифрови технологии, развитието на дигиталната грамотност в областта на здравеопазването и на специалистите по здравни грижи. Особено място е отделено на въздействието на дигиталната грамотност върху студентите медицински сестри, необходимостта от дигитална грамотност на медицинските сестри, комуникацията и сътрудничеството в здравеопазването чрез цифровите технологии. Особено детайлно е разгледана електронната здравна грамотност на медицинските сестри, като са очертани благоприятстващите и рисков фактори за нейното развитие.

Добро впечатление създават, представените в синтезиран вид проблеми в електронното здравеопазване в България и аргументираната нужда от въвеждането на учебна дисциплина Сестринска информатика, както и разработването на адекватен учебен модул по тази дисциплина.

Прави впечатление прецизното разработване на *втора глава: Методология на изследването*. В тази глава изследователските хипотези (4 на брой) са поставени много добре и служат като база за успешното разработване на цялостното дисертационно проучване.

Целта - ясно, точно и прецизно формулирана. За реализиране на целта са посочени оптимален брой задачи - 7.

Предметът и обектът на изследването, неговите признаци и единици са точно и ясно формулирани. Правят впечатление приложените адекватни методи на изследване, а също и допълващия ги инструментариум. Цялостната методологична рамка на дисертационното проучване е подплатена от логическата последователност на неговото провеждане.

Характеристики и оценка на дисертационния труд

Трета глава: Емпиричен анализ на E-HEALTH уменията в сестринското образование в България представя резултатите от изследването.

Тази глава определям като особено ценна и с най-голяма тежест и принос за облика на цялостното дисертационно проучване. Собственото прочуване на докторант **Нели Диянова Петрова** се основава на резултати получени от разработени за целта въпросници: Въпросник за оценка на дигиталната и e-Health грамотност в работата на българските медицински сестри и Въпросник за оценка на дигиталната и e-Health грамотност в обучението на българските медицински сестри. Получените резултати и тяхното обсъждане, отговарят в пълна степен на заложените изследователски въпроси. Целта и задачите също кореспондират пряко с направените изводи. В процеса на работа,

докторантът прилага под контрола на научният си ръководител утвърдени въпросници и с тях обхваща 101 работещи медицински сестри и 110 студенти от специалност „Медицинска сестра“.

Резултатите са подходящо онагледени, посредством таблици и цветни фигури. В края на тази глава посредством статистическа проверка на хипотезата закономерно са изведени обобщени изводи. На базата на получените резултати в тази глава, докторантът предлага включване в учебния процес на медицински сестри (и/или други професионалисти по здравни грижи) модул „Сестринска информатика и критична e-Health Грамотност“. Модулът е с обща продължителност 15 учебни часа и е структуриран, за да отговори на нуждите на практическата интеграция на e-Health уменията. *Разработването на този модул е с подчертано практико-приложен характер.*

Допълнителна тежест на така проведеното дисертационно проучване придава **добре оформеното заключение.**

Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Изведени са 13 значими извода, отправени са конкретни препоръки към здравните институции, висшите учебни заведения, професионалните организации и ръководствата на лечебните заведения, насочени към повишаване на дигиталната и e-Health компетентност на медицинските сестри. Формулирани са 3 теоретични приноса и 4 приноса с приложен характер.

Лично участие на докторанта: Представеният дисертационен труд е изцяло изпълнен от автора.

III. Автореферат: Авторефератът е в обем от 66 страници и отговаря на изискванията за изготвяне на такъв вид труд. Съдържанието и оформлението му, създават пълна представа за цялостния дисертационен труд.

IV. Лични впечатления: нямам

В заключение бих изразила моето убеждение, че представеният дисертационен труд притежава всички необходими качества за подобен род труд. Цялостното проучване е извършено точно и прецизно. Анализът на данните е направен коректно. Трудът е лично дело на дисертанта и показва, че автора има качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Предложеният ми за изготвяне на рецензия научен труд напълно отговаря на изискванията на ЗРАС и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в МУ – Варна „Проф. д-р Параскев Стоянов“.

От тази си позиция си позволявам да предложа на членовете на научното жури да оценят по достойнство така представената научна разработка.

Всички представени по-горе факти ми дават основание убедено да дам своята **положителна оценка** и да предложа на уважаемото научното жури **ДА ГЛАСУВА С ПОЛОЖИТЕЛЕН ВОТ И ДА ПРИСЪДИ НА Нели Диянова Петрова ОБРАЗОВАТЕЛНА И НАУЧНА СТЕПЕН „ДОКТОР“** в професионално направление 7.4. Обществено здраве, по докторска програма „Управление на общественото здраве“.

18. 03. 2026г.

Пловдив

Изготвил рецензията:.....

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679

(проф. Гергана Петрова, дм)